

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

X. évfolyam.

FIUME, csütörtök 1913. szeptember 4.

200. szám.

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadónivatal (telefonszám 229)
Fiume, Gradinata dei Sasso Bianco 3, I. em.
Nyomda telefonszáma (lapzártá előtt) 400.

Felelős szerkesztő:
MURAI JENŐ.

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egész évre 24 kor. | Negyedévre 6 kor.
Félévre 12 kor. | Egy óra 2 kor.
Egyes szám ára Fiumében 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

Hitel és kereskedelem.

A legutóbbi hitelválság egészen nyilvánvalóvá tette, hogy a kereskedelem és ipar rendelkezésére álló hitelszervezet nálunk megbízhatatlan és elégtelen. Megbízhatatlan abban az értelemben, hogy nemcsak a hitel ára, hanem terjedelme is igen nagy ingadozásoknak van alávetve, amennyiben pénzsűzke idején a hitelkorlátozás igen rohamos s nagymérvű. Hiába szegszük ezzel szembe a nagy pénzintézetek mérlegeiket, amelyek szerint a váltótárca a hitelválság folyamán is erőteljes gyarapodást mutat. A hitelmegszorítás a kereskedelemre nézve letagadhatatlan tény és a fizetési képességek és esődök, nagy számában eklatánsul nyert bizonyítást. A váltótárca meg növekedése részben annyit jelent csak, hogy a reeszkompt útján továbbadott váltók mennyisége csökkent, részben pedig azt, hogy kiváltságos nagy cégeknek még az ediginél is nagyobb hitelt nyújtottak; ellenben bizonyos, hogy a kereskedelem hitele átlagában redukálódott. A váltóhitel a kereskedők széles rétegéről áttérrelődött a nagy vállalatokra és cégekre. A hitel eloszlásában állott be a kereskedelemre nézve káros változás. Mert nem lehet közgazdaságilag helyes és egészséges hitelszervezet az, amelyik egyik esztendőről a másikra a hitelképesség kellékeinek megállapításában akkora hullámzásokat mutat, amely pénzbőség idején könnyű hitelezéssel új gazdasági ala-

nyokat teremt nagy számban, hogy a feszültség napjaiban ugyanezeket és ezenfelül még a régi cégeket is hirtelen cserbenhagyja. Szívesen elismerjük, hogy a pénzpiaci helyzetváltozása a hitel nyújtásában dagályt és apályt idéz elő. De bizonyos elemi sztandardnak, némely fix pontoknak kell lenniök, amelyekre az ország kereskedelme és ipara a hitel tekintetében támaszkodhat.

Vitán fölül áll, hogy a magyar kereskedelemben beállott konvulziókat és annyi jobb sorsra érdemes üzleti exisztencia megsemmisülését a hitelszervezetnek ez a megbízhatatlansága és a hitelezési politika gyors hullámozása okozta. Ezen a bajon nem segít a pénzintézeteknek az az igaza, hogy jó időben saját tőke nélkül sok üzlet és vállalkozás keletkezik, amely rövid lejáratu hitellel rendezkedik be és amely álló tőkét, vagyis beruházásait és felszerelését váltóadóssággal szerzi be. Ez teljesen igaz. Csak hogy az olyan tőkészegény országban, mint a miénk, közgazdasági haladás, az üzleti élet fellendülése, a vállalkozás és kereskedelem fejlődése nem is képzelhető egyébként, mint jól működő hitelforrások bőséges megnyitával. Ha itt Magyarországon is annak az elméleti igazságnak érvényesüléséhez ragaszkodnánk a gyakorlatban, hogy minden üzletnek megindulásakor legalább annyi álló és forgó tőkéjének kell lennie, mint amennyi hitelt akar igénybe venni: úgy új üzletek csak igen gyéren keletkeznek és a kereskedelmi és közgazdasági élet

fejlődése vajmi lassu volna. Nem a könnyelmű adósságesinálás előmozdítása minálunk az, ha egy-egy törekvő kereskedőnek módot nyújt a hitel üzlet alapítására, hanem közgazdasági fejlődésünk nekülözhetetlen alap feltétele. A kereskedelmi hitel pontos és kifogástalan működése életeleme országunk közgazdaságának. Gyenge iparról, kiesi kereskedelemről panaszkodunk, érezvén, hogy az ország felvirágzása az ipar és üzlet fellendülésétől függ. De mindeztideig nem ismertük fel eléggé a fontosságát a jól megalapozott, pontosan funkcionáló és megbízható kereskedelmi hitelszervezetnek.

Az ellenkező szempont: a hitelező érdeke és megvédése sokkal inkább kidomborodik és érvényesül közgazdasági életünkben. Van esődtézményünk, de a esődon kívüli kényszer egyezséget nem ismerjük. Van hitelezői védelem, de nincsen az adós exisztenciáját megóvni alkalmas berendezkedés. A hitelmegszorítás Damokles kardja állandóan ott lebeg kereskedelmünk feje fölött; de semmiféle szervezkedés arra nézve, hogy a kereskedő hirtelen hitelmegvonás miatt bajba ne kerülhessen, nem létezik. A hitelvédelmi technika nagyszerűen fejlődik. Konvenciók, karntellmegállapodások létesülnek a hitelezés körülbástyázására. De a hitelt igénybevevők közös eljárással nem képesek a hitelezés feltételeinek megállapításába beleszólani.

Ujabbán egyre több szakmában jelentkezik a hitelezőknek az a törekvése, hogy a hitelezés körülményeit a hitelt igénybeve-

„A Tengerpart“ tárcája

Ripp ur a bálon.

Megbívót kaptam egy tánemulatságra és minthogy régen, nagyon régen nem voltam emberek között, elhatároztam, hogy elmegyek ahhoz a kedves családdhoz és közöttük töltöm el estémét. Elővettem frakkomat, fölötöztem és megjelentem a házi bálon. A háziak nagyon szívesen fogadtak és én Tóni barátom karján beléptem a szobába, ahol a leánysereg ült. „Ni, mennyi ismerős!” — köszöntem jobbra, köszöntem balra és örömmel üdvözöltem a fiatal, szép, kedves arcokat. Le is ültem közéjük és beszélgetni kezdtem velük, mint régi ismerősökkel.

— Emlékszik — szóltam az elsőhöz — mikor a Csolnakda bálján, reggel felé nagy csónakon, tizen fölveztünk a sziget csúcsára és ott a bécsi hajó hullámai majdnem felöntöttek bennünket. Magácska el is vesztette az egyik karperecét!

A leányka csodálkozva felelte:
— Oh, én sohasem voltam még semmiféle mulatságon, ez első bálom, de a mama gyakran mesélte, hogy ő egyszer majdnem beleesett a vízbe, ott a szigeten!

A mama! Ez az egy szó olyan furesa érzést keltett bennem, hogy szinte megijedtem. De erőt vettem magamon és nagy hirtelen a másik leánnyal kezdtem beszél-

getni:

— Emlékszik, mikor együtt voltunk a Tátrában és feldültünk a kocsival és a kocsis helyett én hajtottam haza?

A leányka rámmézett, aztán így szólt:

— Én, én nem voltam soha ott, de a mama, az régen, nagyon régen, menyasszony korában ott kocsizott sokszor, talán vele történt.

Egy ideig nem mertem szólani, de azután egy másik kis leánnyal újra kezdtem a társalgást.

— No, Mariska, mikor játszunk újra Nási-vasit, emlékszik, mennyi pénzt nyertünk egyszer együtt?

S a felelet újra ez volt:

— Én? A mama mesélte, hogy egyszer ő játszott...

Szomorú hangulat fogott el és lassan fölkeltem és átmentem a másik szobába.

Vidám kacagással beszélgetve ültek ott az asszonyok, a mamák! És im, most láttam csak, hogy eddig nem jó helyen jártam. Ténv igaz az, hogy ők az én ismerőseim! Mindjárt az első azzal fogadott, hogy mikor játszunk újra Nási-vasit, de anyira el voltam fogódva, hogy hangulatom hatalmas alatt azt válaszoltam:

— Oh, asszonyom, én talán már soha sem játszom azt!

Csodálkozva nézett reám.

— Mi lelte magát?

— Valami olyan furesa dolog történt

velem, hogy nem tudom magamnak még csak megmagyarázni sem!

— Talán megint lumpolt éjjel és nem aludt eleget!

— Sőt, asszonyom, attól félek, hogy nagyon is sokat aludtam!

— Ugyan mennyit? — hangzott a kérdés.

— Ugy husz évet — volt a felelet.

Nagy nevetés támadt erre.

— Nézzetek, itt van a mi barátunk, aki husz évet aludt!

Mindnyájan reám néztek, én leültem közéjük és elmondtam az én kis történetemet.

— Bálba jöttem, hogy elmulassak, mint ahogy azt tettem pár év előtt, de ez a pár év úgy tetszik, sokkal hosszabb volt, mint azt én elképzeltem ugy magamban, mert mikor most megérkeztem ide, egyszerre sok-sok évvel, talán husz évvel lettem idősebb.

Az egyik asszony közbeszólt:

— Talán maga az a mesebeli Ripp, aki husz év múlva tér vissza falujába. Ha így van, ugy hát Ripp ur, jó reggelt! Örülünk, hogy visszaért közénk. Nos, mi szépet álmodott azóta, hogy nem láttuk?

Ez a pár szó hangulatomnak egyszerre más szint adott és előbbeni érzéseimet kiküszöbölve lelkemből, így feleltem:

— Való igaz, a mesebeli Ripp én vagyok, elszaladt fölöttem az idő, én megöregedtem, bár azt hittem bensőmben, hogy fia

vőre nézve mentől terhesebbé tegyék. Ez a törekvés jelszavául többnyire azt választotta, hogy az adókat pontosságra és üzleti szoliditásra kell nevelni. Az egységes fizetési konvenciók lényegileg mindig a hitel feltételeinek súlyosbítását jelentik. A kereskedelem és ipar hitelének talán még a pénzhitelnél is fontosabbik része: az áruhitel e konvenciók révén lényegesen meggyengült. És míg agyórszát a pénzügyi intézetek a hitelmegszorításokkal sanyargatják a kereskedelmet, másrészt az ipari termelők az áruhitelt teszik hozzáférhetlenebbé a kereskedőknek az ugynevezett egységes konvenciók életbeléptetésével. A fizetési kondíciók szelíd elnevezése alatt az áruhitel lényeges megszorítása rejtőzik. A pénzhitelről megfosztott kereskedelem és ipar egzisztenciáját tehát az áruhitel súlyosabbá válása is veszélyezteti, ami az üzleti élet hitelkriszisének még intenzívebbé és veszedelemesebbé teszi.

A kereskedelmi hitel ez általános megromlásával szemben a kereskedelem és iparnak végre védekeznie kellene. A szervezkedés hasznát a pénzügyi intézetek kebelében megalkult és igen szépen funkcionáló hitelrészegyletek demonstrálják. A kamaráknak és az ipar és kereskedelem egyéb érdekvéviselőinek, amelyek eddigelé mindig csak a hitelvédelmi szempontot domborították ki és képviselték, kötelessége volna a magyar kereskedelmi élet a legfontosabb problémájával: a kereskedelmi hitellel gyökeresen és alaposan foglalkozni. A mezőgazdák hitelügyének javításáról kormány és törvényhozás szakadatlanul gondoskodik. Ugyanezt a gondoskodást hasztalan várjuk az agrárius egyoldalságban leledző magyar bürokráciától és politikusoktól. De a kereskedelem és ipar autonóm társadalmi szervei felemelkedhetnek végre arra a magaslatra, amelyről a kereskedelmi hitel rettenetes hiányait és a szervezetelesség ijesztő kárait át lehet látni és amelyen a segítség szükségességét meg kell érteni!

Minden a kihordás vagy a székfűtés hőri felmerülő panaszi telefon, vagy levelezőlap útján a kiadóhivatalba kérünk bejelenteni.

tal maradtam, lehet, talán saját bensőm esalt meg, a lelke az még most is fiatal!

— Ezt álmodta husz év alatt, hogy a lelke fiatal? — kérdezte egy asszony.

És én válaszoltam:

— Valami ilyesfélét, ha nem is éppen úgy, amint azt ön képzeli, asszonyom, de úgy, amint — ha megengedi — én azt elmondtam!

Csönd lett, egy hang szólt közbe. Halljuk Ripp urat, Ripp ur álmát! — és erre így kezdtem el mondokámat:

— Igen, álmondtam, husz éven át, de az én álmaim nem voltak élettelen álmok, hanem olyan kegyetlen történetek, amelyek mindig mélyen belemarkoltak lelkembe és az én szegény, érzékeny bensőmet esunyául meggyötörték. Voltam én álmaim alatt szerencsétlen, elhagyott rajongó, üldözött nemes vad, zsványoktól kifosztott vándor, de boldog egy pillanatra sem voltam. Csodálatos sorozata az álmokképeknek ez a husz év, amelyben egyik kép változatosabb, mint a másik, de egyikben sem sütt föl a boldogság éltető napja. Nem, a napsugár az nem jelent meg álmaimban sohasem, eső, vihar, irdatlan orkán s halálhozó jég szüntelenül gyötörték, de napsugár, napsugár, amelynek csillogó bűvös sugára reményt, megnyugvást, életkedvet önt az emberbe, az soha, soha nem süttöt felém.

De ki tudja, talán épen emiatt kerestem folyton és szüntelenül a megnyugvást

A kivándorlás furfangja.

A Tengerpart már eddig is csinos bokrétát nyújtott át azokból a kivándorlási üzelmekből, amely a Poolban egyesült hajós társaságoknak és főleg az Austro-Americana államilag jóváhagyott működése óta felburjánzott. Legutóbb leirtuk annak a módját, hogyan szöktetik ki Fiumén, Abbázián, Mattuglién keresztül az Austro-Americana hajóira a hadköteleseket. Erre vonatkozólag most arról értesítenek bennünket, hogy Abbázia és Mattuglie között valóságos automobiljáratot rendeztek be a kivándorlók szállítására. A járat ugyan nem az Austro-Americana cége alatt működik, de erősen gyanítják, hogy van valamelyes köze hozzá.

Hogy a társaságok milyen körmönfont ravaszsággal tudják machinációikat keresztülvinni, annak legérdekesebb bizonyítékai a következők.

Hajdu-, Szabolcs- és Szatmár-vármegek községeibe az utóbbi időben feltűnő sok idézést küldenek Bécsből a különböző kerületi járásbírók. Egyszerű parasztemberek kapják az idézéseket, akiket bécsi cégek perelnek nagyobb összegekért. Az egyszerű falusiak, a kik soha semmiféle megrendelést nem tettek a császárvárosban, pontosan elindulnak a bécsi tárgyalásra, de sajátságosan egy se tért vissza falujába. Ez tünt föl a hatóságoknak s nyomozni kezdtek a hezátartozóknál, mire nevére jelentették ki:

— Nem is jönnek azok haza, mert Amerikába mentek!

A furfangos hajóstársaságok tehát így játszották ki a törvényeket. Ezidő szerint ugyanis hiába kérnek utlevelet az Amerikába készülődő magyarok, nem intézték el az amszterdami hivataloknál a kérelmeket, mert egy miniszteri rendelet tiltja az utlevelek kiállítását. Minthogy pedig a határrendőrségek ébersége folytán a falusi emberek kiesempészése lehetetlen volt, a bécsi ügynökök tárgyalásra szóló idézésekkel viszik ki az országból az áldozatokat, akiket Ausztriából minden akadály nélkül el lehet szállítani a németországi kikötőkbe, vagy az Austro-Americana hajóira Triesztbe. Számos idézés érkezett a hajdumegyeyi közsé-

hozó éltető napsugarat. Ha mindjárt megtaláltam volna, úgy lehet, azt hittem volna, hogy ez kijár mindenkinek már születése pillanatában, de minthogy folyton és szüntelenül azt keresem, úgy kezdem hinni hogy azt csak nagyon, nagyon kevés ember érheti el és ha eléri is végül, azt csakis egy hosszú élet küzdelme árán lelheti föl, mert az életet adó édes napsugár, csak oly helyre sütt, ahová felérni emberfeletti küzdelemmel lehet csak.

Igy mult aztán nap-nap után és kergegett évszak évszakot, évek váltották föl egymást és én egyre mentem keresni az édes, verőfényes, esodbenéji napsugarat. — Szívemben ugyanaz a rajongó érzés él ma is, mint mikor elindultam erre a nagy útra, de elfelejttem egyet, azt az egyet, hogy hiába ég lelkem ifjú lelkesedésben, azért a tova futó évek mégis csak megkarnolják külső ábrázatomat és nem maradok annak az ifjú legénykének, aki táncolva kering a házi bálkon és mulatva udvarol a fiatal lányoknak, hogy elrejtse a tréfák mögé az ő lelkének szomorú vonásait, amelyek szomjuhozva ösztönzik arra, hogy minden szenvedést elviselve, menjen keresni a mesebeli napsugarat!

Ime, az én tragédiám, eljöttem ebbe a kedves bálba és az én korombeli lányok anyák alakjában jöttek itt elélem és fejütre olvasták, hogy nem az az ifjú ember vagyok, akinak hittem magamat, hanem az

gekbe, ahonnan mindegy, nyolcvan ember ment ki rövid idő alatt Amerikába. Most az ügyészség fölhívása folytán a csendőrségek tartják figyelemmel a Bécsből jövő idézések folytán elutazásra készülődőket.

Egy másik, nem kevésbé raffinált módja a kiszöktetésnek az, hogy a hajóstársaságok szerződtettek néhány orvosot, akik azután állásukkal a kivándorlás törvényének kijátszására segítő kezet nyújtanak. A határrendőrség ugyanis megfigyelte, hogy nagyon sokan mennek Bécsbe orvosi ajánlattal speciálistához, akik tulajdonképpen kivándorlók. Maga az eszme is a hajóstársaságok mindenre kész ügynökségére vall és nyilvánvaló teszi, hogy az államnak valamely szerződéses viszonyba lépni a kivándorlás lebonyolítása céljából és ilyen visszaélést alkalmat adni, nem helyes.

Egyébként mióta a Pool Magyarországon, de különösen mióta az Austro-Americana Ausztriában koncessziót kapott, oly erővel folyik a kivándorlás Amerika, főleg Kanada felé, hogy az osztrák hadügyminisztérium kétségbeeséssel panaszozza, hogy két osztrák hadtest már Kanadában van és nem jön vissza. Csak Galiciából és Bukovinából hiányzik 81.000 hadköteles, nem sokkal jobb az állapot Magyarország északi és északkeleti részében sem. Ausztriában éppen úgy, mint nálunk, egymásután leplezik le a kivándorlás ügynökeit, akik a Pool, a Canadian Pacific és az Austro-Americana nevében dolgoznak teljes sikerrel.

Ujdonságok.

Tájékoztató.

— A kir. kormányzó magánfeleket fogad: szerdán d. e. 10—12 óra között.

— A tengerészeti hatóság épületében levő m. kir. biológiai állomás és aquárium díjtalanul megtekinthető naponta d. e. 10-től 1 óráig és d. u. 3-tól 6-ig.

— A népkert (Giardino publico) nyitva van este 10 óráig.

— A temető naponta d. u. 6 óráig látogatható.

— ACunard magyar-amerikai vonal kivándorló gőzösei a kikötőben való időzésük alkalmából megtekinthetők a megérkezési és

öregvő Ripp ur, aki egy nemzedéket aludt át, míg csalogató álmait kergette.

Én elhallgattam, de az asszonyok nem néztek szárazkozva rám, hanem azt felelték:

— Rajta Ripp ur, agorjon talpra és hozza azt be, amit úgy képzelt, hogy elmulasztott!

— Igen — feleltam — megyek és keresem tovább a napsugarat!

Az asszonyok nem értették meg, hogy mire ólázok, csak úgy maguk között mopedgatták:

— Ejnye, hogy megsavanyodott!

Nem tudtam, mit mondjak nekik, egy ideig még beszélgettem velük, aztán szépen elbucuztam és Tóni barátom két kezét megszorítva, eltűntem a társaságból. Éreztem — nincs mit keresnem ott, éreztem, hogy az én hangulatomat már rég lehajtotta, elzavarta az idő és nincs az a táncmulatság — mely azt csak egy pillanatra is visszahozza.

Gyalog mentem haza és lassan hallgattam végig az utcákon, az öreg holdfény süttött és a felhők nagy tömegben vonultak el Luna asszony ezüst esőrukjá előtt. Megálltam a hid előtt és elnéztem az elvonuló felhőket, amelyek mentek, egyre mentek és maguk sem tudták hová. Valami kergette őket és ők öntudatlanul enedelmeskedtek ennek a felső hatalomnak és mentek-mentek előre egy ismeretlen világ felé.

Oh, tova futó báránylelkű, ti, életünknek hiú képei, ki tudna közületek csak egyet

indulási napok kivételével reggeltől estig. **Jegyek az Adria palota portásánál 60 filléért kaphatók.**

— **A tersattói Frangepán-vár** naponta megtekinthető egy korona beléptidij ellenében. (Feljárt a susáki híddal szemben levő lépcsőn vagy kocsin a susáki Boulevardre-on.)

— **József főherceg díszkertje** (a kormányzó palota mellett) megtekinthető a fenséges család távollétében hétköznapokon reggeltől estig. Vasárnap a kert zárva van. Beléptidij nincs.

— **A Danubius-hajógyár telepe**, a rizshántológvár, a papírgyár, kőolajfinomítógyár, a torpedógyár és a susáki Litorale konzervgyár csak az illető gyárvezetőségek speciális engedelmével tekinthető meg.

— Az „**Adriatica**” cognacgyár gyártelepe megtekinthető reggel 9 órától 12-ig és délután 3 órától 6-ig.

— **A kivándorlási ház** megtekintésére (Via Industria) a kir. kormányzóság ad ki belépőjegyeket.

KÉT SEREG.

Jönnek egymásután a hírek: felfedezték a vérhaj, a rettenetes vérhaj gyógyszerét. Más hír a tüdőbaj ellenszerének felfedezéséről számol be. És jönnek sorba az emberpusztító kórok: a tifusz, a kolera, amint megtalálták a maguk gyógyszerét. Egy másik híradás a rákbetegségnek, e gyógyíthatatlan vésznek a specifikumáról számol be. És most föltalálták a pup gyógyítását is.

Jönnek, jönnek sorba a gyógyszerek. Felvonulnak diadalmenetben a szérumok és szerek. Soha ennél ragyogóbb, diadalmasabb menetet: az emberi tudás, az emberi ész diadalának grandiózus tanúi ezek. Mindegyik gyógyszer százezer és százezer ember életét jelenti. És ha elvonultatjuk magunk előtt ezt a sereget, amint a szemünk végigtekint a mögöttük tolongó embermilliókon, büszke öntudat kél a szívünkben: íme az ember. Az ember, aki szembe áll az elmulással, a halállal és lépekről lépésre veri vissza a halál rettenetes hadseregét: a járványokat és kórokat. A kezében ott villog a tudás pallosa és úgy tetszik nekünk, mintha a halál hátrálna, visszafelé vonulna. A fehér sereg ez.

De milyen had kel ott tulnon? Fekete hadsereg: ágyúk, rettenetes emberölő szörnyetegágyúk, a technika esodájára alkotott gépfegyverek, puskák, pisztolyok és csupa nagyszerű szerszám, amiket emberi ész kitalálni képes. És e fekete hadsereg mögött ott tolong a halálba menő emberek milliórdja. Ennek a fekete hadseregnek a láttára elszáll a szívünkben az

is elfogni, hogy rögzítse azt csak egy percre is meg, ki tudna a muló időből megfogni egy pillanatot is, hogy az maradjon meg a számára az évek, napok és órák tovatűnő nagy kégiojából! Hiába, minden vágyunk, minden epedésünk, nem marad számunkra más — csak a felhők hámulása, amelyek fent nyargalnak az égen, ismeretlen cél felé, míg mi itt nyargalászunk a földön, ismeretlen áramlatok által sodortatva. Vágy és emlék, ábránd és valóság, összefolyó felhők egyazon képe csak, mindenik oly bizonytalan, hogy nem ér meg egy pillanatnyi töprengést sem, de nem ér meg egy szemernyi aranyat se... Értéke valóban egynek sűrűs. És a végeredmény, az meg egyugyanaz Ripp uréval, — mindegy, hogy husz évet aludt-e az ember, vagy küzdött céljaiért, mert hisz mindkettő egyformán álom, a melynek csak egy folytatása lehet — az igaz, az örök mély álom, abból aztán még Ripp ur sem fog fölbredni, hogy keserűen lássa azt azt a nagy változást, melyet a suvó élet vele művelt.

Hazamentem és magányos szobámban Planquette gondoltam, akinek bájos zenéje örök hangulatban tartja lelkünk előtt az életben annyszor megismétlődő Ripp alakját, akinek bizonyos koron túl mi valunk a bőseivé és átérezzük a fölbredő Ripp tragédiáját.

Ifj. Hegedüs Sándor.

innenti büszkeség. Íme az ember. Aki az egyik kezével sebeket gyógyít, de a másik kezével sebeket oszt és az agyából nagyszerű gondolatok pattannak ki, az emberiség megmentésére találva fel orvosságokat, de még esodásabb tökéletességi fegyvereket talál fel az emberiség kiirtására.

Szenbeszállnak a fekete és fehér hadsereg. És a fekete hadsereg mögött ott áll a hataolm, amely a polgárok pénzét, a munkások vérért ragadja el, hogy minél pusztítóbb, minél tökéletesebb fegyvereket gyártson, a másik mögött — a fehér mögött nem áll senki — csak néhány lelkes ember, aki a maguk tudását az emberiség üdvére, boldogulására áldozzák.

Ha végignézünk a két hadseregen, keserűség fog el bennünket: hiába minden küzdelem a halállal, hiába a legragyogóbb tudás, amíg a népek megértése, a népek boldogsága el nem hozza annak a fekete seregnek a szérumát. Az örök béke esodaszórnát, amelyet hasztalan kutatnak, hiába keresnek, bár a hajlékát, a hágtai békepalotát éppen most avatták föl nagy ünnepek között. A palota készen áll, de még nem született meg a lakója, a világbéke.

— **A kivándorlási palota postahivatala.** — A kivándorlási szállóban elhelyezett postamesteri hivatal folyó év szeptember 1-től kincstári kezelésbe vétetett át és a Fiume I. számú m. kir. főposta és távirtdi hivatal vezetése és ellenőrzése alá tartozik.

— **A fiumei uszóverseny.** A M. A. F. C. által tartandó szeptember 8-iki uszóverseny programjában változás állott be, amennyiben az nem a haditengerészeti akadémia uszodájában, hanem a Quarnero fürdőben lesz. Az uszóverseny izgalmasnak ígérkezik, mert a legjobb magyar uszók fognak versenyezni kiváló olasz uszókkal. Így Massa Mária fog mérközni Las Torresszel, aki a paviai nemzetközi uszóversenyen a 400 méteres uszásban legyőzte Massát.

— **Romlott és hamisított élelmiszerek.** Egy olvasónk ma levélben elpanaszolja azokat a visszaéléseket, amelyek Fiumében az élelmiszerek eladása körül történnek. A levél írója, aki — a levél tartalmából következtetve — alaposan ismerheti az élelmiszer eladási viszonyokat, részletesen elmondja, miképpen esálnak a mérlegekkel, micsoda romlott halakat, éretlen porlepte gyümölcsöt, romlott húst, kolbászt, aszalt füget, zsirt, sajtot, vaját, beszótt halat, hamisított tejet, limonádét, rosszul süített kenyeret stb. más az egészségre ártalmas élelmiszereket hoznak forgalomba. Sajnos — ezt nemcsak a levélírónak, hanem az egész vásárlóközönségnek alkalma van látni. De az annyszor kritizált vásárbiztosi szolgálat ugylátszik ezekre a dolgokra nem terjed ki. Erről is panaszkodik levele végén a levél beküldője, elmondván, hogy egy 70 éves városi alkalmazott, akit már régen nyugalomba kellett volna küldeni, még mindig szolgálatot teljesít az élelmiszerek ellenőrzése körül s érthető, hogy ilyen korban már nem tudja azt úgy elvégezni, mint egy fiatalabb ember. Az illetékesek figyelmébe ajánljuk ezt a panaszt.

— **Két katona és egy pénztárosnő.** A napokban eltűnt a Commercio kávéház egyik pénztárosnője s ugyanazon a napon két Jellasi közlegény szökött meg Fiuméből. A pénztárosnő és a katonák szökése között a nyomozó hatóságok — amelyek az ügyről semmiféle felvilágosítást sem akarnak adni — összefüggést találtak. Ilyen alapon indult meg a nyomozás, amely eredményel is járt, mert — mint Zágrábból jelentik — a két katonát és a pénztárosnőt az ottani rendőrség elfogta.

— **A magánszikla.** Aki Abbáziából Volosca felé sétál, a tengerparton megláthatja, hogy az egyik sziklának ez a felirása: „Privatfelsen-Villa Neptun“, ami magyarul annyit jelent, hogy a szikla a Neptun-nyaraló magánsziklája. A földet, tudjuk, régen elfoglalták és potom áron már csak túl a tengeren kínálnak földeket, de hogy a tengerbenyuló, a tengerparti sziklákat is lefoglalják, ezen a téren az első az abbáziai Villa Neptuné. A szikla elfoglalásának az a jelentősége, hogy az ilyen tengerparti sziklákra, amelyek szélesek és kényelmesek, szívesen heverednek le a napemberek, a napon barnulást keresők, és hogy a Neptunvilla a maga lakóinak, a maga vendégeinek akart kedveskedni a szikla illetően lefoglalásával. Az intenció érthető, de a lefoglalás maga mégis különös-számba megy és ha peldat mutatna ez a foglalás, akkor nem sokára megérjük, hogy magántengerek is lesznek, sőt magánhegyek, magán-siroccok és magánbórák is. A könyvek mind úgy tanítják, hogy a víz, a levegő szabad jószágok, a sziklákat ilyeneknek hittük szintén, de a valóság, úgy látszik, rácsófol az elméletekre, amelyek szürkék és amelyekkel szembehelezkedik a tengerpart új romantikája: a magánszikla.

— **Házasság.** Schreyer Lajos gyógyszerész Krizsevácáról, eljegyezte Wohlmut Olga kiszasszonyt Fiuméből.

— **Megszökött betörő.** A susáki esendőrségről tegnap megszökött egy Ljutics Antal nevű 26 éves veszedelmes gonosztevő, aki Bogoriumban betört egy templomba, a minap pedig behatolt Bolf fakereskedő deltai irodájába és revolverrel rálőtt Bolfra és tisztviselőjére, azután erőszakot akart elkövetni a Lujza uton egy fiatal leányon. A tengerparti rendőrségek és esendőrségek nyomozzák a megugrott betörőt.

— **Sikkasztó cseléd.** Stroligo Simon óvárosi koresmáros tegnap pénzbeszedéssel bizta meg a cselédjét Poropat Máriaat, akit tisztességesnek és megbízhatónak hitt. A cseléd 140 koronát inkasszált, de nem tért vissza a pénzzel. A rendőrség kinyomozta és letartóztatta.

— **Frankl Rózsika zongorahangversenye** f. hó 6-án fél 9 órakor lesz a Deák szálloda nagytermében. A kis művész Schubert, Beethoven, Mozart és Chopin legnehezebb darabjait fogja előadni. A hangverseny iránt nagy az érdeklődés és megjósolható, hogy a fiumei élite-közönség fog azon megjelenni. Jegyek előre kaphatók Breisach virágkereskedésében, a Turul cipőüzletben, Simcich aranyművesnél, valamint Weisz M. és Schwartz és Gerő cégeknél.

— **A kőműves ruhája.** Kopsz Márton 34 éves zimonyi születésű kőműves tegnap a via del Pinon levő Gorup-villában dolgozott. Ucai ruháját, melyet reggel munkásruhával cserélt fel, a padlásra tette, amikor azonban dőlben érte ment, már nem találta ott. Nyilvánvaló volt, hogy a ruhát a benne levő néhány koronát tartalmazó pénztárcával s egyéb tárgyakkal együtt valaki elvitte. Elment tehát a rendőrségre, ahol bejelentette az esetet. A rendőrség néhány óra múlva elfogta a tolvajt, aki Langer Ferenc 48 éves kocsis.

— **Be a fogházba?** Spalatából jelentik: Mindazok, akiket az utóbbi időben felség-sértésért és hasonló vétségekért a törvényszékek elítéltek, de büntetésük kioltására haladékat kaptak, most az ügyészség részéről felszólították, hogy kezdjék meg büntetésüket.

— **Nyolc méteres cápa.** Az Ungaro-Croata Stefánia gőzösének Medanics nevű parancsnoka bejelentette a révhivatalnak, hogy tegnap Ikától 150 méternyire egy körülbelül 8 méter hosszú cápát látott a tengerben.

— **Pellagra a tengermelléken.** Triesztből jelentik: A trieszti helytartóság pellagra-bizottságot alakított, mert az osztrák tengerparton a betegség járványosan lépett fel. A kört Olaszországból hurcolták be. A védekezés inkább csak a preventív óvintézkedésekre szorítkozik, mert a betegséggel szemben az orvosok tehetetlenek és aki megkapja, az menthetetlenül belepusztul.

x **Iskolakönyvek,** újak és használtak, az előírt kiadás jótállásával legjutányosabban A. Zanuttel könyvkereskedésében kaphatók, bővebbet lásd a cég mai hirdetésében.

— **Ecetsavat ivott.** A Calle Ca' d'oro 5. számú házában ma reggel Delbianco József 50 éves munkás öngyilkossági szándékkal ecetsavat ivott. Beszállították a kórházba, állapota súlyos. Tettének oka ismeretlen.

— **Lopás a városi fürdőben.** A városi fürdő 99. számú kabinjában, Baksi Viktor pénzügyőri biztoshelyettes kárára ismeretlen tettes 35 koronát lopott. A határrendőrség nyomozza a tolvajt.

— **Corse mozi.** Ma esti új műsor: A sárga ember, kémdráma. — A kalaptüredi-delet, bohózat.

— **A kocsis balesete.** Sobinó Bódog 34 éves kocsis tegnap a szegényekháza kapuján akart áthaladni kocsijával. A kocsi erős zökkenése folytán lefordult a bakról és neki esett a kapunak. Könnyű természetű sérüléseivel a kórházba vitték.

— **Baleset a szabadkikötőben.** Samelich Miklós kikötőmunkás tegnap a szabadkikötőben elesett a vállán megsebesült. Bevitték a kórházba.

— **Berlin-szálloda Budapest.** A főváros élete újból egy látványossággal lett gazdagabb. A Révay-utca 10. sz. a megnyílt a 140 díszesen berendezett szobából álló Berlin-szálló, melynek vezetését Winkler Ottó, az abbaziai Lederer-penzió volt igazgatója a Royal nagyszálló volt titkára, a berlini Hotel Monopol volt igazgatója vette át, ami egynagyon garancia a szálló előkelő szakszerű vezetésére.

— **Kirándulást a hét minden napján** rendez az Austro-Croata tengerhajózási rt., mérsékelt viteldijak, olcsó étkezés a hajón. Bővebbet lásd hirdetési rovatunkban.

— **Az Osztrák-Lloyd augusztusi menetrendje.** Földközi tengeri szolgálat: A thesszáliai A és B vonalak hajói, amelyek minden pénteken indulnak Triesztből, hetenként — felváltva rakodnak Fiumében körülbelül egy héttel a Triesztből való elindulás előtt a menetrendben előírt összes kikötők részére.

A görög-levantei A és B vonalak hajói, amelyek minden vasárnapon indulnak Triesztből hetenként felváltva rakodnak Fiumében, egy héttel a Triesztből való elindulás előtt a menetrendben előírt összes kikötők részére.

A sziriai A és B vonalak hajói, amelyek minden vasárnapon indulnak Triesztből, hetenként felváltva rakodnak Fiumében, egy héttel a Triesztből való elindulás előtt a menetrendben előírt összes kikötők részére.

Oceánszolgálat: A kalkuttai vonal hajói, amelyek minden hónap 5-én és 20-án indulnak Triesztből, Fiumében 10 nappal az elindulás előtt rakodnak a menetrendben előírt összes kikötők részére.

A kobei vonal hajói, amelyek minden hónap 10-én indulnak el Triesztből, Fiumében a megelőző hónap utolsó 10 napján

s nappal meghosszabbítottatik.

Földközi tengeri szolgálat: A görög levantei A vonal hajói a következő kikötők részére rakodnak:

Korfu, Patrasz, Zante, Calamata, Pireusz, Sira, Vathy, Scio, Cesmé, Szmirna, Metelino, Dardanelli, Konstantinápoly, Haidar-Pascha, Ineboli, Samsun, Kerassonda, Batum.

Görög levantei B vonal: Korfu, Patrasz, Argosztoli, Calamata, Cerigo, Pireusz, Sira Vthy, Scio, Cesmé, Szmirna, Metelino, Dardanelli, Gllipoli, Konstantinápoly, Ineboli, Samsun, Kerassonda, Trebisonda, Bizeh és rakodnak a menetrendben előírt összes kikötők részére, szükség esetén a rakodási idő Trebisonda, Bizeh és Batum.

Thesszáliai A vonal: Valona, Santi Quaranta, Canea, Rettimo, Kréta, Pireusz, Volo, Szaloniki, Cavalla, Dedeagacs, Dardanelli, Konstantinápoly, Burgas, Kostanza, Odessza.

Thesszáliai B vonal: Valona, Santi Quaranta, Canea, Rettimo, Kréta, Pireusz, Volo, Szaloniki, Cavalla, Lagos, Dedeagacs, Dardanelli, Konstantinápoly, Odessza és Nicolajeff.

Sziriai A vonal: Alexandria, Port-Said, Jaffa, Caifa, Beiruth, Tripolisz, Aleszandretta, Mersina, Larnaca és visszatéréskor Limasol.

Sziriai B vonal: Alexandria, Port-Said, Jaffa, Caifa, Beiruth, Tripolisz, Limasol, Larnaca és Mersina, visszatéréskor Aleszandretta.

Oceánszolgálat: Trieszt—Calcutta-i vonal. Port-Said, Suez, Port-Sudan, Djibouti, Aden, Karachi, Colombo, Madras, Rangoon és Calcutta.

Trieszt—kalkuttai teherforgalom: Port Said, Suez, Aden, Karachi, Colombo, Madras, Rangoon és Kalkutta.

Trieszt—kobei vonal: Port-Said, Suez, Aden, Karachi, Bombay, Colombo, Penang, Singapore, Hongkong, Shangai, Jokohama, Kóbe és visszatéréskor Moji.

LE CORSET MERVEILLEUX:

A gyöngébbet támasztom,
A hatalmást elayomom
Az egyensúlyt tartatom!

(Victor Hugo)

Ilyen csoda-miedert, mely a női szépség és elegancia mesés fokozója, talált fel és készit:

Madame STEIN, Abbazia,

Wunder Mieder Erzeugung, Reichsstrasse, Niedenthal Kioszk vis-à-vis Villa Schanzer

DR. MAHLER SANATORIUMA, ABBAZIA

üdülők részére

Ideális nyári tartózkodás. Teljes penzió 10 koronától kezdve. Nagy árnyas park.

Szénsavas és tengeri fürdők, hidegviz-gyógyintézet, higiénia és étrendi kurák. Egész éven át nyitva.

Velence Szt. Márktér Ortes Rosa és Tsa.

kávéháza és cukrászdája.

A legelőkelőbb társaság és az idegenek találkozó helye.

— Estéknént zenehangverseny. —

TŐZSDE.

	Szept. 2 zártat	Mai ár 1/2 óra
Budapesti Értéktőzsde		
Magyar hitelrészvény	834.—	834.25
Osztrák hitelrészvény	635.—	633.75
4%-os koronajáradék	81.45	81.60
Osztr. magy. államvasút	711.—	711.75
Jelzálogbank	436.50	435.75
Leszámitolóbank	526.40	524.50
Haza Bank	291.—	291.—
Magyar Bank és Keresk. k.-T.	575.—	575.—
Rimamurányi	714.50	714.—
Salgótarjáni	769.—	772.—
Közuti Vasút	648.50	651.—
Városi Villamos	369.50	370.—
Adria	587.—	592.—
Déli Vasút	133.—	—
Magyar Cukoripar	2735.—	—
Rizsgyár	3770.—	—
Budapesti Gabonatőzsde. (50 kilogrammonként.)		
Buza áprilisra	11.75	11.26
Búza októberre	11.25	11.77
Rozs októberre	8.36	8.42
Tengeri májusra	7.36	—
Tengeri augusztusra	—	8.26
Te gerit szeptemberre	8.19	7.37
Zab októberre	8.88	9.89
Bécsi Értéktőzsde.		
Osztrák hitelrészvény	634.50	634.—
Magyar hitelrészvény	832.—	831.—
Osztrák magy. államvasút	717.50	711.25
Déli Vasút	—	133.50
Alpesi	941.—	939.—
Skoda	825.50	828.—
Osztr. koronajár.	82.30	—
Fiumei és trieszti értékek: Leg. tőbbségi részek arányán.		
Fiumei 4%-os kölesököt	32.—	—
Banca Fiumana	350.—	—
Fiumei Kereskedelmi Bank	295.—	—
Fiumei Népbank	112.—	—
Litorale Bank és Takarékpénztár	240.—	—
I. Horvát Takarékpénztár	5100.—	—
„Inadeficienter” tengerhajózási	500.—	—
Magyar-Horvát Gőzhajózási	1500.—	—
Magyar-Horvát Szabadhajózási	1050.—	—
Orient tengerhajózási társ.	1370.—	—
Ált. Forgalmi r. t. régi	1900.—	—
„Magyar Olajgyár” új	1760.—	—
Magyar Olajgyár	202.—	—
Austro-Americana	300.—	—
Navigazione Libera Trieste	634.—	—
Osztrák Lloyd	620.—	—
Stabilimento Tecnico	9750.—	—
Ampelen Szeszpároló Rt.	425.—	—
I. Trieszti Rizsgyár	737.—	—
„Kerka” dalmát vízművek r. t.	441.—	—
Spalato Portland Cement	362.—	—
Assicurazioni Generali Nap.	834.—	—
Rimione Adriatica	3680.—	—

Szerkesztői üzenetek.

Lilasziniü pocsékkal ellátott levél íróját kérjük, sziveskedjék pontosabb adatokat adni, vagy legalább olyan kiindulási pontot megjelölni, melyen mi nyomozni kezdenénk. Leghelyesebb volna, ha akár személyesen fáradna el hozzánk, hogy ebben az érdekes ügyben beszélhetnénk. A szerkesztőség legszigorubb diszkréciója természetes dolog.

Tripcovich D. és Tsa. hajózási vállalat Naponkénti nyári gyorsvonala

Triesztből Velencébe és vissza

a Venezia és Wurmbrandt gyorsgőzösökkel. Az ut tartama csak **3 óra.**

Indulás Triesztből naponta 8 órakor d. e. Indulás Velencéből naponta 2 órakor d. u. vasárnap 8 órakor d. u.

Hotel Bellevue Cirkvenica.

legközelebb a molóhoz, a tengerparton, fedett és nyitott terrasse-szal.

Kirándulók kellemes uzsonnahelye.

Olcsó utókura és téli idény.

Szept. 1-től már ékezt árak, pensio K. 5.50-tól kezdve. Fürdők a házban, fűthető szobák.

Meršavić, vendéglős.

Távirat — Telefon.

Minisztertanács.

BUDAPEST, szept. 3. Ma délelőtt 10 órakor Tisza István elnöke alatt minisztertanács volt. Foglalkoztak a horvát ügyekkel és Tisza referált azokról a tárgyalásokról, melyeket a hadvezetőséggel az újbóli létszámelés ügyében folytatott. Bejelentette Tisza azt is, hogy jövőre már a felmelt ujonckontingenst sorozzák.

Apponyi Budapesten.

BUDAPEST, szept. 3. Apponyi Albert gróf a békekonzferencia ügyében ma Budapestre érkezett.

A vezérkari főnök olaszországi utja.

ROMA, szept. 3. Mértékadó helyen így nyilatkoznak báró Konrád vezérkari főnök tervezett római látogatásáról:

— Nagy érdeklődéssel várjuk ezt a látogatást, mely a mostani körülmények között bizonyára nagyjelentőségű lesz. Ha Konrád tábornok eljön Rómába, szívesen fogadjuk. Különben Olaszország és Ausztria-Magyarország viszonya nem olyan, hogy azt megerősíteni kellene. A triestói incidens ugyan egy kissé megzavarta ezt a jó viszonyt, de bár mi nem akarunk befolyásolni a monarchia belső politikáját, még is reméljük, hogy gróf Berchtold külügyminiszter és Mérey nagykövet előtt az ilyen intézkedések céltalanságára, mert azok könnyen rossz vért szülhetnek. Ausztria-Magyarország és Olaszország vezető politikusa ismételt hangzattal, hogy erősen vigyáznak a két állam jó barátságának fenntartására.

Szerencsétlenség az autóversenyen.

NASHVILLE, szept. 3. Tegnap délután Nashvillben autómobilversenyt rendeztek. A verseny közben az egyik autónak kiesett az egyik kereke, minek folytán az autó elfordult. Két soffőr és két szerelő azonnal meghalt.

A szerb trónörökös.

UJVIDÉK, szept. 3. Sándor szerb trónörökös ma Puthik generális társaságában Budapesten át fűldőre utazik.

Munkások szerencsétlensége.

BUDAPEST, szept. 3. Kőbányán egy építkezésnél összedült az állvány. Resiczky János meghalt, 5 munkás súlyosan megsérült.

Portugália forrongása.

PARIS, szept. 3. Ide érkezett jelentések szerint Portugália forradalom előtt áll.

Psylander Pesten föllép.

BUDAPEST, szept. 3. Psylandert, a híres moziszinészt, személyes föllépésre szerződtette a váci utcai Corso-mozi. Fizetése egy óra — állítólag — hatvanötezer korona.

Kémlátás mindenütt.

BUDAPEST, szept. 3. A Capri-szigeténél tartott olasz flottatárgyalatok alkalmával letartóztattak egy állítólagos kémet, aki osztrák-magyar tengerésztiszt. Az illető ártatlanságát hangsúlyozza és megjelenti, hogy a kémlátás csak az olaszok rémlátása.

Két expresszvonat összeütközése.

LONDON, szept. 3. Aisgill állomás közelében egy expresszvonat elérte az előtte haladó másik expresszvonatot. A hivatalos jelentés szerint az összeütközés folytán kilenc ember meghalt, 12 utas súlyosan megsérült.

Titokzatos holttestek.

MILANO, szept. 3. Domodosszolából jelentik, hogy az ottani hegyszakadékokban két turista holttestére bukkantak. A holttestek borzalmasan meg vannak csontkítva, mindkettőnek hiányzik a feje. Azt hiszik,

hogy a turisták nem szerencsétlenség áldozatai, hanem meggyilkolták és kirabolták őket.

Az anya rémtette.

MANNHEIM, szept. 3. Borzalmas vérengzést vitt véghez a mára virradó éjjelen Freiler Lajos munkás felesége. Borotvával átvágta három és fél éves kisfia torkát, majd leányának mindkét karját lemetszette, azután a saját gégéjét vágta át. Az anya és leánya azonnal meghaltak, a kisfiu a halállal vívódik: Freilerné azért követte el borzalmas tettet, mert férjének szüleivel összekülönbözött.

A gyöngynyakék.

LONDON, szept. 3. A híres négy millió gyöngynyakék megkerült. A rendőrség a British-muzeum előtt tartóztatta le a tolvajokat, akik notorius tolvajok és züllött alakok. A gyöngyök legnagyobb részét megtalálták náluk. Együttal nyilvánvalóvá vált, hogy a Price-féle berlini felajánlás a detektívek manőverje volt, hogy a tolvajok figyelmét nyomozásukról eltereljék.

Az emberevő pápuák garázdálkodása.

BRIBANE, szept. 3. Új-Guineából érkező jelentés szerint John Warner német amerikai tudóst, aki tanulmányuton járt Új Guineában, a pápuák megtámadták, megölték és felfalták. A tudós kísérőjének sikerült elmenekülnie.

Összedült ház.

LONDON, szept. 3. London közepén három régi ház bedült. Husz ember, kik e házban laktak, hiányzik. Valószínűleg a beomló falak miatt történt. Számos sebesülés is történt.

Vasutkatasztrófia.

LONDON, szept. 3. A Midland-vonal két expresszvonata hamis szemaforálítás következtében összeütközött. 40 utas meghalt, 20 nehezen, és sokan könnyebben megsérültek. A pályafest fel van szakadva, csak átszállással közlekedhetnek.

KENTNEKY (V. S. Amerika), szept. 3. Két gyorsvonat összeütközött, 20 ember, kik mind a hálókosiban utaztak, meghalt, számosan megsérültek. A lokomotív-vezetőt letartóztatták.

A rejtélyes holttest.

BERLIN, szept. 3. A brieskovi tóban talált holttest dolga egyre rejtélyesebbé válik. Azt már megállapították, hogy az nem a newyorki osztrák-magyar főkonzulátus titkárának, hanem egy Garcesky nevű galíciai származású magyar alattvalónak holtteste, aki Amerikából nemrég tért vissza Európába. Nem értik, hogyan kerül Garcesky a brieskovi tóhoz, amely egyáltalában nem esett útjába. Valószínűnek tartják, hogy utitársai, akikkel egy gőzösön ment, osalták el esőnakkirándulásra, hol kirabolták és megölték. Newyorkban levő barátúját értesítették Garcesky haláláról és a leány is azt hiszi, hogy barátja gyilkosságának az áldozata.

Lujza hercegnő és az uzsorás grófné.

BERLIN, szept. 3. Lujza hercegnő a berlini ügyészségnél uzsora miatt feljelentette Wischler grófnét, egy tengerésztiszt feleségét, aki pénzközvetítésekkel is foglalkozik. A tárgyalás a legközelebbi napokban lesz.

Virágbokrétás rablógyilkosok.

KIEV, szept. 3. A Kíev mellett lévő Kulzenki fürdőhelyen tegnap este Gintylo dr. ottani orvosnál megjelent egy fiatal ember és valamit megvételre kínált. Alig távozott el az ismeretlen fiatal ember, észrevették, hogy egy virágbokrétát hagyott a lakásban, amelyből sajtóságos illat áradt és csakhamar megtöltötte az egész lakást. A lakásban lévők mind elvesztették eszméletüket. Ezt az állapotot felhasználta egy betörőbanda és a lakást kirabolta. Azután az udvaron át a szomszédos villába hatoltak, megölték a villa tulajdonosnőjét, Orsina asszonyt és férjét halálosan megsebesítették.

Azután minden a kezükügyébe eső értéktárgyakat elvittek. A rendőrség eddig tiz embert tartóztatott le.

Bulgária és Törökország.

KÖLN, szept. 3. A bolgár külügyminiszter kijelentette, hogy megszakítja Törökországgal a tárgyalásokat, ha a török seregek át lépik a Maricát.

SZOFIA, szept. 3. A törökök elfoglalták Gümülisínát és Dedeagacsot.

APOLLO-SZINHÁZ.
Via Aless. Volta 6. Igazgató Troppauer H.

Fiume egyetlen családi szórakozó helye.

Fényes műsor!

Kezdeté este 8 1/2 órakor.

10 Elsőrangú attrakció 10

Előadás után kabaré szabad bemenetel.

Naponta d. u. 5-8 óráig.

Apollo mozi.

Belépni mindenkor lehet.

Belépődíj 30 fill. gyermekek 20 fill.

Csak slager-műsor

Vasár és ünnepnap d. u. 3-8-ig.

Egy pillantás a tenger mélyére!

Abbazia legérdekesebb látványossága az

AQUARIUM a Stefánia szálloda mellett,

hol az adriai halfajok, a tengerfenék növény- és állatvilága, elevenen, természetű környezetben látható. Senki se utazzon el Abbaziából, mielőtt az aquariumot meg nem tekintették.

Arkaden Café Abbazia

közvetlenül a Quitta fürdő mellett.

Legszebb fekvéssel a Súdstrandon

400 ember befogadására képes terem árkádokkal. Minden kül- és belföldi újság.

Legjobb frissítők és italok.

Csapolt pilseni sör.

Cigányzene!

Kovács Józsi kaposvári cigányprimás zenekarával játszik:

mindennap d. u. 4 óratól 7-ig, és hétfőn, szerdán, pénteken és szombaton este 9-től.

Plebán Ferenc, kávé.

A kinek eladó **használt butorok** van vagy **olcsón akar butort venni** (részletfizetésre is) forduljon bizalommal

HERSKOVITS S. butorkerekedőhöz

Via G. Parini 6. szám.

Telefon 12-03 szám.

Legalkalmasabb bevásárlási iorrás

mindennemű vászon, kézmű, függöny női és férfi konfekció árukban és butorokban. (Heti vagy havi részletfizetésre)

Alessandro Roth

Fiume Via E. De Amicis 9 I. em.

Telefon 15-65

Minden a kihordás vagy a szétküldés körül felmerülő panaszt telefon, vagy levelezőlap útján a kiadóhivatalba kérünk bejelenteni.

ABBZIA
PENSION
QUISISANA

I. rendű ház.
Bévez. J. Tul.

Abbáziai furcsaságok.

MAGYAROK, HA TALÁLKOZNAK.

Két uriember jön egymással szembe a legforgalmasabb helyen. Amikor 100 méter távolságról megpillantják egymást, éktelen ordítózába törnek ki:

— Szervusz, szervusz!
80 méterről: Mikor jöttél?
60 méterről: Jaj, de örülök, hogy itt vagy!

40 méterről: Egyedül jöttél?
20 méterről: Nagyszerűen nézel ki.
Végre összejönnek, erősen megrázzák egymás kezét; egyik a másik vállára ütöget, nevetgélnek, elmondanak egy pár dímó vicet hangosan, majd elválnak:

— Szervusz, szervusz!
20 méterről: Mikor találkozunk?
40 méterről: Hol fürdesz?
60 méterről: Fogtál-e már valami nőt?
80 méterről: Nem vagyok bolond a feleségem is elhozni!

100 méterről: Nagy csinkefogó vagy!
1000 méterről még mindig ordítanak egymásra, integetnek, ágaskodnak, beleüvölnek a járókelőkbe, eltíporják a gyermekeket, stb.

Az idegennyelvűek: No, ezek ugyancsak haragudhatnak, hogy még ilyen messziről is visszakibáznak egymásra!

(Márk.)

AZ ARADMEGYEI FÖLDBIRTOKOS, AZ OROSZ ORVOSNÓ ÉS A CIMERES GYÜRÜ.

A két első, az aradmegyei földbirtokos és az orosz doktor nő a legegyszerűbb és a legvéletlenebb módon kerültek egymás mellé, t. i. az abbáziai Riviera penzióban egymás mellett kaptak helyet. A további közlekedés már nehezebben ment, mivel mindketten csak törve beszéltek németül és a mi keveset beszéltek, azt is mindegyik a saját anyanyelve accentusával, tehát a kölcsönös megértés sem volt könnyű. Eleinte nem is lépte túl az ismeretség az obligát szomszédi szolgálatok, a só-, mustár-, ecet- és olajnyújtás határait. Ez is könnyen érthető, különösen nálunk, akik már túllépték a zsenge ifjuság határvonalát, azonban mivel egyként pompásan illette egymáshoz és mert az egyik mégis csak férfi és a másik mégis csak nő volt, hát kifejlődött közöttük egy úgynevezett penziós viszony, mely beismerten több a plátó-inál. Egyébként minden u. n. plátói viszony nem is plátói, csak az a különbség, hogy némelyik beismerti, némelyik nem.

Az aradmegyei földbirtokos, nagy cameas-köves, cimeres, peccs-gyűrű csillogott. Értékes és érdekes. Az orvosnő jól manikürözött ujjai teljesen örüdtelenek voltak, mert — mint mondá és a mit a földbirtokos meg is értett — a gyűrűk gátolnák őt orvosi ténykedésében.

— No de itt Abbáziában doktor nagysád, nem üz praxist; amíg itt van, addig hordhatna gyűrűt!

Ezt a földbirtokos éppen csak azért mondta, mert valamit akart mondani és mert éppen azon szavakat, amelyekkel ezt németül megmondani lehet, mindjárt megtalálta. Az orvosnő belátta, hogy a földbirtokosnak igaz van. Kérte a magyar urat, engedje próbaképp felhuzni a gyűrűjét, hogyan nézne ki ezzel az ő keze. Az udvarias magyar a hölgy kívánságának sietett eleget tenni. A gyűrű pompás volt a jól épült női kézen. Ezt a magyart, ugyanazon okokból, mint a fentebbit, szintén megmondta. Erre az orosz hölgy arra kérte, engedje meg, hogy most itt Abbáziában 2 napig hordhassa a gyűrűt. A magyar, nem szívesen ugyan, de mert leg-

IDEGENFORGALOM

(Mouvement d'étrangers)

könnyebben esett neki „Ja“-t mondani, ebbe is beleegyezett.

Másnap, midőn megszólalt a gong a dínérhez, és a penzionerek besiettek az étterembe, a mi magyarunk mellett, az orosz hölgy ülőhelye üresen maradt. Magyarunk megkérdezte az ober-t, nem-e beteg a russische Dame?

Az ober aztán megmondta a magyaroknak, hogy a freulein dr. ma hajnalban elutazott. Bus magyarunk egy darabig gondolatokba merülve nézte az üresen maradt helyet, aztán ősmagyar szokás szerint megárantotta a vállát és azt mondotta, hogy: több is veszett Világosnál! De azért bántotta a dolog és haragjában még egy bouteille vörösborf rendelt.

ABBZIA

tegnap érkezett fürdővendégei:

(Hötes arrivés hier:)

Kopecek M. Brünn
Mayer Max München
Sokal Henriette dr. Lemberg
Riek L. T. Wien
Schemik Emil Wien
Bilitz Ignác Budapest
Novic Salamon Kiev
Teipohel József Budapest
Veres Mária Budapest
Inzelt Arnold dr. Budapest
Böhm Ferenc Budapest
Komlós Josefín Budapest
Brezlmayer Kálmán Budapest
Somlós Aladár Budapest
Vukovics Ferenc Budapest
Klmovics György Budapest
Ármai Zsigmond Budapest
Utnior A. dr. Moskva
Schönlin Julie München
Schneider Klára München
Krammer Franz Linz
Kaufmann Béla Miskolc
Hellerbarth Carl Wien
Speiser K. dr. St. Paul
Cermakova E. Viden
Taubner Károly Budapest
Sokal Henriette Lemberg
Herezer Laura Lemberg
Bukosiewicz Stanislaus Lemberg
Langer Johann Olmütz
Kaplus Emil Troppau
Wohlmann Leon Lemberg
Tóth Kálmán Budapest
Schüler Leo Strassburg
Lessner Eliás Krakó
Körner Emil Lemberg
Plaichinger Knittenfeld
Kálmán Róza Villach
Walter Benno dr. Berlin
Pöschek Eduárd Wien
Swoboda Edmund Wien
Schuh Franz Wien
Hosszu Nándor dr. Budapest
Krausz Aladár Budapest
Gobus Giovanni Venedig
Zimber Berta Cilli
Poveczynska Marie Rowno
Kobanowska Marie Rowno
Szanyi Ede dr. Budapest
Pittner S. Wien
Miorini Rudolf Budapest
Ehrenhöfer Ada Budapest
Koch Mihály Bars

Cesky
Grand H.
Grand H.
Quisisana
Quisisana
Splendit
Adelina
Volosca 126
Quitta
Gutenberg
Samler
Samler
Janette
Stefanie
Lederer
Lederer
Quisisana
Grand H.
Grand H.
Grand H.
Volosca 88.
Union
Union
Cesky
Nina
Regina
Regina
Pepina
Vidakovits
Vidakovits
Vécsey
Vécsey
Vécsey
Plesch
Plesch
Plesch
Bristol
Bristol
Bristol
Bristol
Bristol
Frank
Elsa
Elsa
Renée
Fischer
Janezie
Janezie
Jacie

Benedek Zsigmond

fodrász, Abbázia. Villa Miramar (Viktoria penzió mellett.)

Kütn Uri és női terem, hajmosás, hajszáritás, villamos arc massage, ondulatió, manicure pedicure. Telefon 121.

Restaurant
MIRAMARE
CIRKVENICA.
Bérlő: BEBŐ IMRE.

Mindenkinek kedves
Ajándék

FIUME kikötőből

1. zsák kávé

(en miniature) finom pörkölt kávéval töltve

ve Kapható - 3 minőségben

G. STOCHEL csemegezetőben



ABBZIA

BRISTOL szálló, kávéház s étterem.

140 modern szoba, lift, központi fűtés, melegvíz-vezeték, villany, telefon. Kitűnő magyar konyha.

Tulajd. Rudovits V.

Vidakovits szálló és étterem

ABBZIAI Rechtsstrasse

Elegáns szobák penzióval vagy anélkül. Kitűnő magyar konyha Magyar tulajdonos.

AUSTRO-CROATA.

Tengerhajózási Részv.-Társ. Ponte (Veglia)

kirándulásai

Slavia, Frankopan s Kvarner gőzhajókkal:

Csütörtök szept. 4-én: Sétahajózás a Canale Faresinán át a Canale Arsá-ba. Indulás Abbáziából délután 2, Lovranából 2.20 órakor; visszaérek Lovranába este 7.50, Abbáziába 8.15 órakor.

Péntek, szept. 5-én Arbe-be. Ind. Fiuméből d. e. 10.15, Abbáziából 11, Lovranából 11.20 órakor; visszaérek Lovranába este 7.50, Abbáziába 8.15, Fiuméba 9 órakor.

Szombat, szept. 6-án: Lussingrande és Lussinpiccolóba. Ind. Fiuméből reggel 7.35, Abbáziából 8.20, Lovranából 8.40-kor; visszaérek Lovranába este 8.10, Abbáziába 8.35, Fiuméba 9.20 órakor.

Vasárnap, szept. 7-én: Arbé-ba. Ind. Fiuméből reggel 7.35, Abbáziából 8.20, Lovranából 8.40; visszaérek Lovranába este 6.10, Abbáziába 6.35, Fiuméba 7.20 órakor.

Bővebb felvilágosítások és jegyek kaphatók:

Fiumében: az Austro-Croata ügynökségénél, Riva Cristoforo Colombo 4. sz. (Telefon 12-64.)

Abbáziában: a mólón levő Austro-Croata pavillonban. (Telefon 272.)

Lovranában: a Mandria könyvkereskedésben a kikötőnél (Telefon 49.)

— Étterem a hajón. —

UJ FÜRDŐINTÉZET (meleg fürdővel)

ABBZIA Rechtsstrasse;

Gőz-, kádfürdők- és meleg tengeri víz fürdők.

Szobák 3.— koronától feljebb.

Tulajdonos: I. R. SCHWEIGLER.

KÖZGAZDASÁG.

—o—

+ **Fiume áru- és hajóforgalma.** A fiu-
mei kikötőbe tengeren érkezett áru mennyi-
sége az 1913. évi júliusban 488.860 méter-
mázsát, az onnan elszállított áruké pedig
814.405 métermázsát tett ki. A behozatal az
előző év ugyane hónapjához képest 175.686
métermázsával, a kivitel pedig 109.009 mé-
termázsával esőlkent. Az év első hét hónap-
jában Fiumába tengeren behozott áru men-
nyisége 5 millió 912.881, az elszállítottaké
pedig 7.051.984 métermázsá volt. Az előző
év megfelelő időszakához képest a behozatal
569.534 métermázsával, a kivitel pedig 751
ezer 336 métermázsával emelkedett. A ha-
jóforgalo madatai szerint az 1913. év július-
ban 885 hajó érkezett a fiuinei kikötőbe és
pedig 825 rakománnyal és 60 üresen. A ra-
kománnyal érkezett hajók közül 692 gőzös
és 113 vitorlás volt, az üresen érkezettek kö-
zül 26 gőzös és 34 vitorlás. Lobogók szerint
az 1913. év július havában érkezett gőzöskök
közül 582 magyar, 98 osztrák, 4 német, 20
olasz, 10 angol és 4 görög; a vitorlások közül
pedig 11 magyar, 53 osztrák, 101 olasz, 1
görög és 1 török volt.

+ **Külső kereskedelmünk.** A statisztika-
i hivatal ma teszi közzé az adatokat kül-
ső kereskedelmünkről július hónapban és
együttal az első hét hónapjáról összehason-
lítva a múlt év megfelelő adataival. E szer-
int árumérlegünk az év első hónapjában
104.69 millió koronával passzív, Ausztriá-
val szemben pedig 66.39 millióval, míg ta-
valy a megfelelő időben 203.1 millióval volt
passzív az árumérleg, Ausztriával szemben
pedig 135.15 millióval. Ezt az eredményt
leginkább az okozta, hogy a rossz gazdasági
viszonyok következtében megcsappant fo-
gyasztóképeségünk, minélfogva kisebb-
edett a behozatal 91.56 millió koronával,
Ausztriából pedig 86.1 millióval. Kivitelünk
ellenben nagyobbodott ugyan valamivel,
még pedig 6.85 millió koronával, ellenben
kivitelünk Ausztriába 17.38 millióval csök-
kent. Behoztunk ugyanis összesen 1105.35
millió értékű árut, Ausztriából 777.65 mil-
liót, míg tavaly 1196.9 millió, illetőleg Ausz-
triából 863.79 millió korona értékű árut. Ki-
vitünk összesen 1000.65 millió, Ausztriába
711.26 millió korona értékű árut; míg ta-
valy összesen 993.8 millió, illetőleg Ausz-
triába 728.6 millió korona értékű árut. A
részleteket tekintve, mint rendszeren, most is
textiláruból volt a legnagyobb behozatalunk,
vagyis 236.9 millió korona, amelyből egye-
dül Ausztriára 226 millió korona esik. Ki-
viteli cikkeink között első helyen szerepel a
gabona és a liszt. Ez utóbbiból 131.9 millió
koronát tett kivitelünk, amiből 115.7 millió
értékű Ausztriába szállított. Összes kivi-
telünk gabona- és liszttermékekből és hüve-
lyesekből 270.6 millió tett, 43.8 millióval ke-
vesebbet, mint tavaly. A vágó és igás állat
kivitele emelkedett s 189.2 millió koronát
tett a tavalyi 154.5 millió koronával szem-
ben. Hamok- és kristálycukorkivitelünk 7.1
millió koronáról 37 millió koronára emelke-
dett; a fuonitott cukor kivitele az előző évi
7.8 millióról 8.9 millió koronára emelkedett;
ellenben a nyerscukor kivitele 48.6 millióról
32.9 millió koronára esőlkent.

+ **A horvátországi parasztszövetkezet.**
Zágrábról jelentik: A horvátországi paraszti
szövetkezetek középponti szövetsége tegnap
tartotta a Száva melletti Bródban ezidai
közgyűlést, melyen a középpont kötelekibe
tartozó szövetkezetek közel 400 taggal kép-
viseltették magukat. Az évi beszámoló és
költéségetes fölolvása és jóváhagyása után
főként az állatbiztosítás kérdésével foglal-
koztak s elhatározták, hogy a még nem ren-
dezett kérdés mielőbb való rendezése érde-
kben fölírják a báni kormányhoz.

Házmesteri állást keres

lakatos házaspár. Szíves meghívást hogy
bemutakozhasson, kér: Trieb József, To-
retta superiore N.o 5, földszint 16 ajtó

Ragályok ellen

most igen alaposan kell védekeznünk,
mert vörheny, kanyaró, typhus, himlő
és egyéb ragályos betegségek most
fokozottabb erővel lépnek fel, mint más
évszakokban, miért is szükséges, hogy
minden háztartásban egy megbízható
fertőtlenítő szer kéznél legyen. A je-
lenkor legmegbízhatóbb fertőtlenítő
szere a

LYSOFORM

s. agtalan, nem mérgező, olcsó és ere-
deti üvegekben **80 fillérért** mi-
den gyógyszerárban és drogériában
kapható. Hatása gyors és biztos, miért
is az összes orvosok betegágyak fer-
tőtlenítésére, antiseptikus kötözéseknél
(sebekre és daganatokra) kéz- és arc-
mosásra és ragályok elhárítására, nők-
nek altesti irrigációra stb. mindenkor
ajánlják.

Lysoform-szappan

finom, gyenge pipereszappan, 1% ly-
soformot tartalmaz és antiseptikus
hatású. Alkalmazható a legkényesebb
bőrre, még csecsemőkénél is; szépíti,
megpuhítja és illatosítja teszi a bőrt
Egy kisérlet és Ön a jövőben kizá-
rólág ezen szappant fogja használni.
Darabja 1 korona.

Fodormenta-
Lysoform

erősen antiseptikus hatású szájviz.
Szájbúzt rögtön és nyomtalanul el-
tűntet és a fogakat konzerválja Hasz-
nálandó továbbá orvosi utasítás szer-
int toroklobnál, gígebántalmaknál és
nátha esetén gurgulázásra Néhány
csepp elegendő egy fél pohár vízre.
Eredeti üvege 1 kor. 60 fill.

Az összes lysoformkészítmények
kaphatók minden gyógyszerárban,
drogériában Kivánatra bárkinek in-
gyen és bérmentve megküldjük az
Egészség és fertőtlenítés" című ér-
dekes könyvet.

Ahol lysoform nem volna kap-
ható, oda közvetlenül is küldünk 6
kor.. előzetes bejelentés esetén 3
üveg lysoformot, 2 darab szappant és
1 üveg szájvizet.

Dr. Keleti és Murányi
vegyészeti gyára Ujpesten.

A legajánlatosabb fiuinei szállók:

„Deák” szálló

a Deák-korzón és dependance-a a

„Bonavia” szálló

Via Edm. De Amicis 4

Mindekét szállóban kitünő konyha és
árnyas kertek. Fajborok és köbá-
nyai polgári sör.

Tulajdonos

Ederer-Burger Gyula.

Grand Magazin alla Convenienza

NEMES HENRIK fióklüzlete
Fiume, Piazza Scarpa 4.

Férfi-, női-, gyermek fehérneműek, aljak
bluzok, harisnyák, kézimunkák, kellékek,
stb. stb. szolid, szabott árakon.

Katonai és egyenruházati cikkek gyári
raktára. Legnagyobb és legjobb bevásár-
lasi forrás.

Igyék naponta 1—2 palaczk

Szent István
Dupla-malátasört

A söriparban korszakot alkotó a
„Kőbányai Polgári Sörfőződe”
ezen világhírű söre, amelyet ma
már minden országban utánoznak.
Nemcsak a legélvezetesebb üdítő
ital, de csodálatos gyógyhatása is
van idegesség-, étvágy hiány-,
vérszegénység-, álmatlanság-, tü-
dő- és gyomorbetegségeknél; igen aján-
landó lábbadozó betegeknek és
szoptató nőknek is.

Ajánlja: Noerden tanár Bécsben;
Korányi tanár Budapesten;
Glax tanár Abbáziában és számos más
szaktekinély.

Kapható:

Frisstöltési palaczkokban minden fűszer
és csemege kereskedésben. Frissen csaprol
kimérve minden előkelő étteremben.

Kiadó nagy 6 abla-
kos, 160 négyzetméter
nagyságu

helyiség

hosszaváló 2 irodaszo-
bával a város köz-
pontjában. Cim a kia-
dóban.

Tengeri fürdő Lusinpiccolo Cigale
Strand-Hotel és Bellevue penzió
- Cigale -

Minden kényelmet biztosító első-
rangú családi otthon. Magyar ház.
Prospectus.

Tisztelettel értesitem a n. é közönségét,
hogy

poloskairtást

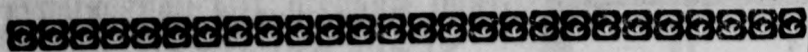
lakásokban és mindennemű helyiségekben, a
horvát kormány és Fiume város tanácsa ál-
tal alkalmazott kitünő Stienicin szerrel ol-
csón elvállalok. Számos megbízást kér

Miškovich Simon

Susák Boulevard 121.

Elarusítás kicsinyben:

PAVACICH drogeria Fiume Corso.



Használt könyvek a legelőnyösebb árakon!

Iskolakönyvek, ujak és használtak,
az előírással kiadás jótállásával, legutányosabban beszerezhetők

A. Zanutel könyvkereskedésében.

Via Adamich 4. (Europa és Lloyd szállodák között).

Telefon 197. **Árjegyzekek ingyen.**

Nagy választék magyar, olasz és német szépirodalmi, illusztrált, és diszkötésű könyvekben. Alkalmi ajándékok!

Mindennemű könyvek és egész könyvtárak vétele és eladása a legelőnyösebb árakon.



Megnyitási jelentés.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy

„Trattoria Internazionale“

cimű vendéglőmet (Via Clotilde 2 sz. Prencis-ház) szeptember 1-én megnyitottam.

Modern komforttal, egyletek és társaságok részére szeparéval berendezett helyiség.

Válogatott isztriai, lissai, és házi borok.

Kitünő sör.

Izletes konyha.

Előfizetések, ebédre és vacsorára családoktól is elfogadtatnak. Számos látogatást kér

a tulajdonosnő **GLAVINA MARIA.**

! 500 koronát !

fizetek Önnek, ha az én gyökér-
rtó „Ria“ kenőcsöm tyukszemét,
bibircsét és szarubőrét 3 napon
belül fájdalom nélkül el nem tűn-
teti. Egy tégely ára jótálló levél
kíséretében 1 Kor.

Kemény, Kassa 1 postafiók 12 904

J. R. MÜHLHANS.

ABBZIA, Parkhotel Lederer.

Közvetít szálodai, kávéházi
és éttermi személyzetet. Telkek,
házak, pensiók, szobák, stb. elad-
ásának, bérletének, stb. közve-
titése. Szolid, 16 év óta helyben
fennálló vállalat. Minden megbí-
zást azonnal elintézi. Sürgőncim;
Mühlhans, Abbazia. Telef 174.

Cantridai fürdő és vendéglő

Tengeri fürdő, 250 szép kabinnal és napkurára szolgáló külön terrasszal. Nagy árnyas vendéglői kert terrasszal és tekepályával. Kitünő konyha és kifogástalan borok. Kőbányai polgári sör. Villamos összeköttetés Fiumétól a fürdőig. Vasár-és ünnepnapokon délután zene-hangverseny.

Fürdőjegyek fehéreművel 40 fillér.

Olcsó bérletjegyek.

Aki szobaleányt, szakácsnőt,
inast, pincért, vagy bármely al-
kalmazottat keres, forduljon bi-
zalommal

Logarić J. közvetítő irodájához
Via Carducci 8. Telefon sz. 15-87,
Üres lakások és butozott szo-
bák szintén közvetítettnek.

LIDO-VENEZIA CASA VENIER

a „Hungária“ szálló mögött.
Szép tiszta butorozott szobák jutá-
nyos árakon 1 percnire a najó-
állomástól és a nagy fürdőintézetből.
Villamos világítás.



**Figyeljen a névre és kérjen min-
dig határozottan Erdőgyön-
gyét.** Hasonnevi értéke-
len utánzatok vissza-
utasítandók!

Erdőgyöngyeművek. Moritz Löw.
Bränn-Hussowitz.

Irodai gyakornok,

ki a magyar nyelven kívül a
német, olasz vagy horvát
nyelvet is bírja, kezdő fizetés-
sel helybeli irodában felvéte-
tik, Cim a kiadóban.

Egy tisztességes

ujságáruló rikkancsot

napi 2-3 korona biztos keresettel
délutáni foglalkozásra keres

A TENGERPART
kiadóhivatala.

Nyomatott a „POLINIA“ Fiumei Keres-
kedelmi Nyomdában (Telefon száma 400).

IFiumei magy. Uri és Női Fodrászterem

Adria palota. Telef. 11-60.



Ujjonnan és higienikusan
berendezett külön kabi-
nokban olcsón végezte-
tik fejmosás, hajfestés,
onduláció, divatos fé-
sülés és manicure. Nagy
raktár divatos betétek-
ből, vágott hajból és pi-
pere cikkekből.

A higienikus uri teremben gyors és pontos kiszolgálás

Poloskák

moly és sváboknak még petéit is nyom-
ban kiirtja a „Löcherer Cimexin“. Nem
piszkít minden tisztitható vele.

Kapható Dr. Mizzan Adorján
gyógyszertárában Fiume.

Ujságkihordó fiukat

vagy asszonyokat
jó fizetéssel felvesz.

A TENGERPART
kiadóhivatala.

Mindennemű írásmunkák (fogalmazás,
másolás, címírás, stb.) otthoni elvégzését
lelkiismeretes gyors és esinos kivitelben
vállalom. Cim e lap kiadóhivatalában.

RITKA ALKALOM!

Egy 18|22 lőerős, négy-
hengeres használt

AUTOMOBIL

a világhírű „Mercedes“
gyárból (a legjobb auto-
gyártmány) ötüléses ka-
rosszeriával, kitünő ál-
lapotban

4600.-- kor.ért eladó.

Cim a kiadóhivatalban.

Besonders tüchtige Bureaukraft

bilanzfachig, selbständig in allen Comp-
toierarbeiten, deutsch, kroatisch, slovenisch,
serbischer Korrespondent, etwas auch der
ung. und italien. Sprache kundig sucht En-
gagement, „übernimmt auch Stundenbuch-
haltung, Revisionen oder Neuanlagen.

Gefl. Zuschriften erbeten unter „Voll-
kommen“ Hauptpostlagernd Fiume.